

STRĘKOWO

W Strękowie archeolodzy odkryli osadę wczesnośredniowieczną,¹ co świadczy o tym, że zamieszkiwano go już tysiąc lat temu. Owo pierwotne osadnictwo zanikło zapewne w XIII i XIV wieku, podczas licznych wojen i najazdów.

Po raz drugi ludzie osiedlili się w Strękowie w początkach XV wieku. Była to niewielka osada rycerska zamieszkała przez mało znany szlachecki ród Strękowskich - nie wszystkie herbarze ich wymieniają. W XVI wieku Strękowscy sprzedali część wsi rodzinie Chądzyńskich herbu Ciołek. Był to ważny ród w ziemi nurskiej, ponieważ Andrzej Chądzyński piastował urząd starosty nurskiego, a jego brat, Piotr, został wójtem nurskim i kupił właśnie część Strękowa. Piotr ożenił się z Anną z Wolskich.²

Według danych ze spisu podatkowego z 1578 roku, wieś podzielona była na dwie części. Część ziemi posiadali drobni szlaccice zagrodowi, którzy zapewne sami uprawiali swoje grunty. Byli to między innymi Grzegorz i Franciszek Strękowscy oraz Walenty Lipski - ta część wsi liczyła 6 włók³. Druga część zaliczona została do kategorii wsi folwarcznych. Tutaj istniał folwark i mieszkali chłopci. Jej właścicielką (2 i pół włóki) była Anna Chądzyńska, żona Piotra Chądzyńskiego, starosty nurskiego⁴.

Strękowo było więc w części własnością możnego rodu szlacheckiego i z tego powodu mieszkali tu chłopci, nie była to typowa wieś zagrodowa. Z czasem pierwotni dziedzice, czyli Strękowscy, zupełnie pozbyli się swoich części i całe Strękowo stało się wsią dworską.

W początkach XVII wieku starostą nurskim został Jan Chądzyński, syn Piotra, wójta nurskiego i bratanek poprzedniego starosty⁵. On też zapewne przejął Strękowo. W następnych latach Chądzyńscy utracili swoją pozycję i przenieśli się w inne rejony, sprzedali też Strękowo. Wieś często zmieniała właścicieli, aż w końcu XVIII wieku trafiła w ręce Franciszka Ciołkowskiego, pisarza ziemskiego płockiego, który ożenił się z Barbarą z Glinków⁶.

W XIX wieku była to niewielka wioska dworska zamieszkała przez chłopów. Obok wsi istniał też folwark. W 1827 roku notowano tu 9 domów i 67 mieszkańców. W czasie uwłaszczenia powstało w Strękowie 13 gospodarstw na 174 morgach ziemi⁷. Uwłaszczenie nie objęło folwarku, który istniał jeszcze przez jakiś czas. W 1888 roku zajmował on 564 morgi, z czego grunty orne zajmowały 300 mórg, łąki 64 morgi, pastwiska 29 mórg, las 134, nieużytki 37 mórg⁸.

Spis powszechny z 1921 roku nie notuje już folwarku. Został on rozparcelowany w początkach XX wieku. Właśnie na jego miejscu powstała osada *Strękowo Nieczykowskie*, którą można odnaleźć na mapie z lat trzydziestych XX wieku. Miejscowość liczyła wtedy 13 domów.

W 1921 roku w Strękowie naliczono 30 domów i 224 mieszkańców. Wieś należała do gminy Nur⁹.

¹ *Ostrów Mazowiecka.....*, s. 45-46.

² Boniecki A, *Herbarz.....*, t. 2, str. 352: *Chądzyńscy v. Chądzeńscy v. Chondzyńscy h. Ciołek*.

³ *Źródła Dziejowe Polski.....*, s. 396.

⁴ Tamże.

⁵ Boniecki A, *Herbarz.....*, t. 2, str. 352: *Chądzyńscy v. Chądzeńscy v. Chondzyńscy h. Ciołek*.

⁶ *Regestr Diecezjów.....*, s. 396.

⁷ *Słownik Geograficzny.....*, tom XI, s. 401.

⁸ *Słownik Geograficzny.....*, tom XI, s. 401.

⁹ *Skorowidz.....*, s. 65.